

Verplichte hulp bij opvoeding is het nieuwe toverwoord in de politiek en samenleving. Is het internaat het antwoord op de problemen? Deel 4 van een serie.

Poets problemen niet weg, zorg voor oplossingen

Joost van Hienen

projectcoördinator van Stichting Streetcornerwork

Wat doen we met de overlast veroorzakende hangjongeren die op geen enkele manier meer lijken te willen of kunnen deugen? Politici willen elkaar de loef afsteken als het gaat om harde ingrijpende maatregelen. Stichting Streetcornerwork weet uit ervaring dat als er geen motivatie aanwezig is bij de jongeren, het vrijwel onmogelijk is om hun gedrag te veranderen.

Wij hebben helaas te vaak gezien dat jongeren die na jaren in een gesloten opzet verplicht gewerkt hadden aan gedragsverandering heel snel weer vervielen in oud gedrag.

Wij vragen ons dan ook af wat het effect zal zijn van veel van de in Den Haag voorgestelde maatregelen. Het is heel begrijpelijk dat de maat vol is voor omwonenden van locaties met overlast. We ondersteunen dan ook maatregelen die er direct voor zorgen dat de overlast verdwijnt op die plekken. Maar menig voornemen sorteert slechts op korte termijn effect, het zijn geen oplossingen.

In de discussies over hangjongeren moet meer gesproken worden over oplossingen in plaats van het wegpoetsen van de problemen. Het dient te gaan over het gevoel van overbodigheid waar veel jongeren last van hebben. Teveel van hen zijn niet bezig met het opbouwen van een toekomst, omdat ze die niet zien. Deze groepen isoleren zichzelf steeds meer, voelen zich afgeschreven.

We moeten in gesprek blijven met jongeren die voor overlast zorgen. Helaas staan te veel hulpverleningsinstanties in hun werkwijze en ma-

30.000 jongeren zijn uit alle bestanden verdwenen. FOTO DIANA SCHEILEN, HH

nier van communiceren te ver af van de leefstijl en leefwereld van deze jongeren. We weten in welke straten, coffeeshops, cafés, snackbars of speeltuinen zij rondhangen. We moeten ze in hun omgeving opzoeken en vervolgens een vertrouwensband met ze opbouwen.

Als er vertrouwen is, kun je een brug slaan naar de maatschappij. In gesprekken heb je tegelijk mogelijkheden op een informele manier competenties van de jongeren te vergroten door het aanleren van (sociale) vaardigheden. De jongeren kunnen zo aangesproken worden op hun eigen kracht en kwaliteiten.

Jongeren met meervoudige problemen missen vaak de vaardigheden om hun leven op een goede wijze te ordenen. Bij een aantal speelt overmatig gebruik van genotsmiddelen en psychiatrische problematiek een rol. Zij maken geen adequaat gebruik van het voorzieningsaanbod. Een aantal heeft slechte ervaringen met reguliere instellingen en daar-

door geen vertrouwen meer in wat voor hulpverlening dan ook.

De hulpverlener die op straat in staat is een vertrouwensband op te bouwen kan zich concentreren op praktische dienstverlening. Uitgaande van de directe hulpvragen, wordt weer een basis voor samenwerking tussen deze jongeren en de hulpverlening gelegd. Van daaruit kan doorgeleiding maar gespecialiseerde hulpverlening (Bureau Jeugdzorg, geïndiceerde jeugdzorg, ggz, verslavingszorg) aan de orde te komen.

Dat de overheid nu zijn verantwoordelijkheid wil nemen voor de ontstane situatie is toe te juichen. Het zou fantastisch zijn als er geen wachtlijsten meer zijn in de zorg, als er genoeg opvangmogelijkheden komen voor dak- en thuisloze jongeren en als schuldhelpverlening toegankelijk zou worden voor alle jongeren. Er zijn een hoop belemmeringen die ervoor zorgen dat nog steeds niet iedereen een gelijke kans heeft in dit welvarende Nederland.